

IJmuiden, 19 December 2019

Recreatieschap Spaarnwoude
info@spaanwoude.nl
o.v.v. visie Spaarnwoude Park 2040

Geacht bestuur,

Graag maken wij, Paraplugroep Spaarnwoude, gebruik van de mogelijkheid onze zienswijze in te dienen op de CONCEPTVISIE SPAARNWOUDE PARK 2040, met als ondertitel: Van groen buiten de stad naar park tussen de steden.

Paraplugroep Spaarnwoude is een samenwerkingsverband van bewoners- en natuurorganisaties, bestaande uit: SNS, Stichting Natuurlijk Spaarnwoude; BNS, Bewonersvereniging Noord- en Zuid-Spaarndammerpolder; WWV, Wonen Varen Werken; VWGZKL, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland; SVN, Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland.

De conceptvisie Spaarnwoudepark 2040 ontbeert een integrale visie op de mogelijkheden van het gebied voor wonen, recreatie en natuur. Onevenredig veel nadruk ligt op de kansen en mogelijkheden voor betaalde en onbetaalde recreatie ten koste van leefomgeving en natuur(ontwikkeling).

Inleiding

Als belanghebbenden mogen wij een zienswijze geven op de 'conceptvisie Spaarnwoudepark 2040'. Uit het stuk blijkt dat het gaat om een bijzonder ingrijpend plan voor de natuur en het woongebied van de bewoners. Helaas staan er voor ons, bewoners- en natuurorganisaties, weinig concrete maatregelen in waarop we commentaar kunnen geven. Daarnaast staan er veel begrippen in die niet (goed) worden uitgelegd, zoals: 'kamers van activiteiten' en 'kavelpaspoorten', worden tussenkoppen gebruikt die de lading van de onderliggende tekst niet dekken, zoals: 'nieuwe ontwikkelingen' én wordt verwarring geschapt door alle geschetste ontwikkelingen toch steeds weer te plaatsen in de context van recreatieve mogelijkheden. Tot slot helpen ook de kaartjes ons niet

erg omdat bijvoorbeeld nergens is te zien welke natuurdoelstellingen worden nagestreefd.

Kortom is het naar onze mening nagenoeg onmogelijk om vanuit onze positie en met het oog op ons belang over de inhoud van het stuk een afgewogen mening te vormen. Vanwege het gevaar dat de belangen van bewoners en natuur nog verder worden geschaad doen wij desondanks een serieuze poging.

Zorgen

Volgens de ondertitel van de conceptvisie wordt een recreatiegebied met belangrijke natuurwaarden omgebouwd tot een park tussen steden, dat waarschijnlijk in de toekomst zal verworden tot een prachtig stadspark. Een gebied, waarvan belangrijke delen horen bij het NNN, met alleen al in het Velsense deel ruim 50 huizen en 100 woonboten, biedt, vooral door de ligging tussen meerdere steden, blijkbaar kansen voor recreatie, vooral betaalde varianten daarvan: *"Dit landschap is uniek in de wereld en kan veel sterker vermarkt worden. Spaarnwoude is door de ligging in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) extra kansrijk."*

De conceptvisie schetst een beeld van wat ons te wachten staat. Concreet waar het de mogelijkheden voor commercialisering van het gebied betreft, vaag als het om het bewaken van de natuurwaarden gaat of het woongenot van bewoners. Conclusie: wij maken ons grote zorgen.

Nog meer zorgen

In haar EINDRAPPORT Recreatieschap Spaarnwoude, september 2017, maakte de Randstedelijke Rekenkamer duidelijk dat het Recreatieschap Spaarnwoude te maken had met belangrijke bestuurlijke en financiële problemen en die moest oplossen. Is deze conceptvisie de gedachte oplossing voor alle problemen? Helaas is dat wat vooral overblijft na het lezen van de conceptvisie. Ondernemers krijgen alle kansen voor hun commerciële plannen zonder dat duidelijk is hoe precies rekening wordt gehouden met de natuuropgave voor het gebied en de leefomgeving van de bewoners.

Integrale visie

'Integrale visie' is een sleutelbegrip in de conceptvisie. Wat ons betreft zou het betrekking moeten hebben op de samenhang tussen alle (gebruiks)functies van het gebied, zoals voor: recreatie, wonen en natuur(ontwikkeling). Hierdoor zou er een balans zijn ontstaan tussen leef- en natuurgebied in Spaarnwoude Park. In de conceptvisie is die balans compleet zoek.

Recreatie

Spaarnwoude Park moet helpen om het aantal bezoekers met 3 miljoen uit te breiden naar 9 miljoen, tweemaal het aantal bezoekers van de Efteling. In de conceptvisie staan veel en zeer concrete aanwijzingen wat men allemaal wil doen om die doelstelling te realiseren: recreatie is bestempeld als topprioriteit voor het gebied, ondernemers krijgen alle

ruimte voor hun (commerciële) plannen én nieuwe daarbij passende infrastructuur wordt aangelegd.

Wonen

De functie wonen en daarmee de belangen van bewoners komen verder niet aan de orde, zoals blijkt uit de tabel: Doelen inspanningen Netwerk Spaarnwoude Park 2040.

Bewoners hebben bijgedragen aan voorbereidende bijeenkomsten. Verslagen hiervan zijn helaas niet altijd beschikbaar gekomen voor hen. Suggesties van bewoners zijn wel opgenomen maar in de verdere uitwerking niet terug te vinden.

Bewoners willen geen verdere achteruitgang van hun leefomgeving én de functie wonen, ook op het water, in het plangebied beter gefaciliteerd zien.

Natuur

Natuur heeft wel aandacht gekregen in de conceptvisie, er is zelfs een aparte paragraaf aan gewijd (5). Helaas wordt het thema natuur niet consistent uitgewerkt en soms compleet verwaarloosd, zoals blijkt uit het ontbreken van natuurdoelstellingen in legenda's en beleidskaartjes.

Paragraaf 5.2: *'Voor de ontwikkelrichting van Spaarnwoude Park is een van de belangrijkste kaders het Natuurnetwerk Nederland (NNN)..'*

Vervolgens blijkt dat wordt beoogd om substantiële delen van bestaand NNN-gebied met behulp van kavelpaspoorten te gaan gebruiken voor bouwen. Welke natuurwaarden gaan daardoor verloren? Wat is de mogelijke invloed daarvan op het resterende en aangrenzende NNN-gebied?

Gemakshalve wordt ook 'vergeten' dat buiten het NNN-gebied nog heel veel waardevol natuurgebied aanwezig is dat aandacht verdient.

Hoe is dit te rijmen met de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Recreatieschap Spaarnwoude voor alle natuur volgens Art. 3.1b van de Gemeenschappelijke Regeling: *'..het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu..'*

Natuurvisie

Opvallend is dat in hoofdstuk 2 de begrippen 'landschap' en 'natuur' als synoniemen worden gebruikt, terwijl het om twee volstrekt verschillende aspecten gaat. In de kaarten 2 en 3 is bijvoorbeeld niets over natuur te zien maar wel de landschappelijke aspecten van de ambitie respectievelijk het ontwikkelbeeld.

Is hierdoor wellicht de gebrekkige aandacht voor natuur mede te verklaren? In de inventarisatiekaart (1), staat het meest waardevolle natuurgebied, het weidevogelgebied van de Verenigde Binnenvlakte, niet eens vermeld.

Oosterbroek en Buitenhuisen worden al erg belast met een enorm aantal evenementen waaronder 4 festivaldagen in de buitencategorie van 20.000 tot 50.000 bezoekers.

Op grond van onderzoek is ook de natuurwaarde en dus kwetsbaarheid van dit gebied aangetoond. In de conceptvisie staan echter geen plannen om hiermee in de toekomst rekening te houden, zodat bewoners en natuur kunnen worden ontlast.

Zonering

Natuur wordt in de conceptvisie vaak genoemd als een toegevoegde waarde voor de recreant. Deels is dat terecht, want natuur en recreatie kunnen heel goed samengaan. Mogelijkheden voor natuurontwikkeling zijn dan wel beperkter of soms zelfs onmogelijk.

Gelet op de beoogde veranderingen, in het totale gebied waar Spaarnwoude Park is voorzien, om tegemoet te komen aan de opvang van 9 miljoen recreanten zou daarom meer aandacht moeten worden gegeven aan de bescherming van kwetsbaar natuurgebied, dat een dergelijke menselijke belasting waarschijnlijk niet aan kan. Daarom pleiten wij voor een duidelijke zonering gebaseerd op het onderscheid tussen gebieden voor recreatie én gebieden waar prioriteit wordt gegeven aan bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden.

Investerings in natuur

Er is grote behoefte aan investeringen om de natuurwaarden van het gebied te waarborgen en uit te breiden. Helaas is de conceptvisie niet erg consistent als het om natuur gaat. Zo worden kostbare investeringen overwogen om het Oerij zichtbaar te maken, terwijl het maar de vraag is welke natuurwinst daarmee kan worden behaald. Daarentegen hechten wij veel waarde aan het optimaliseren van weidevogelgebied. Landelijk blijkt daaraan ook veel behoefte. De Verenigde Binnepolder en Hekslootpolder zijn goede voorbeelden voor zinvolle investeringen in natuurontwikkeling.

Toetsing milieueffecten

De conceptvisie geeft niet veel inzicht in de milieueffecten van de beoogde grootschalige uitbreiding van recreatie in het gebied. Naar onze mening is wettelijk een zogenaamde plan-m.e.r. vereist, aangezien de conceptvisie sturend wordt voor het ruimtelijk beleid van betrokken overheden.

Volgens het Besluit m.e.r. zijn de grootschalige commerciële voorzieningen, waaronder verblijfsrecreatie, m.e.r.-plichtige activiteiten.

Samenhang Provinciaal beleid

Er zou een sterke samenhang moeten zijn tussen provinciaal beleid én een visie als deze op Spaarnwoude Park 2040. De conceptvisie geeft ook zelf aan (blz. 3 en 5) dat het bestaand beleid bundelt en kanaliseert naar uitvoering. Een korte toelichting.

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening en bijbehorend rapport over Wezenlijke kenmerken en Waarden (WKW), wordt concreet voorgeschreven op welke wijze NNN moeten worden beschermd. Criteria daarbij zijn de WKW's, de oppervlakte en samenhang van de natuurgebieden. Nergens in de conceptvisie zijn zelfs maar aanwijzingen te vinden hoe het Recreatieschap Spaarnwoude (RS) hieraan tegemoet wil komen.

- Er zijn meer en betere verbindingswegen nodig om de grotere bezoekersstroom in het gebied te verwerken. Kan dit zonder aantasting van het natuurgebied (NNN) en leefomgeving voor de bewoners? Twee van de ontvangstgebieden zijn bijvoorbeeld gepland in Oosterbroek, een kwetsbaar gebied met veel natuurwaarde én bewoning.
- Voor de opvang van bezoekers in vier ontvangstgebieden, die allemaal gelegen zijn in NNN, moeten hotels worden gebouwd en andere commerciële faciliteiten worden gerealiseerd. Volgens provinciaal beleid moet verlies van natuurgebied worden gecompenseerd met een gebied elders van gelijke 'kwaliteit'. De simpele opmerking in de conceptvisie dat gezocht wordt naar 'uitruil' doet het ergste vermoeden.

Naast het bewaken van de kwaliteit van NNN-gebied is een tweede belangrijk provinciaal streven om het NNN-gebied uit te breiden. Er worden kansen gezien door andere gebieden onder haar beheer te betrekken, maar het is nog niet duidelijk welke natuurgebieden, eventueel NNN-gebied, zal worden uitgeruild of waar er daarvoor mogelijkheden zijn.

Biodiversiteit is een andere belangrijke prioriteit in het provinciale beleid. Op 14 december 2018 tekenden allerlei relevante partijen daarvoor het Noord-Hollandse Deltaplan. Bestaand NNN-gebied wordt aangetast door intensieve recreatie. Hierdoor daalt de biodiversiteit. Aangezien nog te weinig bekend is over uitbreiding van het NNN-gebied in de regio moeten we van het slechtste scenario uitgaan: Spaarnwoude Park 2040 zal ten koste gaan van de biodiversiteit in het gebied.

Uitvoeringsparagraaf

Zoals de conceptvisie een beeld schetst van het beoogde beleid, zo helpt de uitvoeringsparagraaf veelal om meer duidelijkheid te krijgen over wat daarvoor nodig is en dus wat de consequenties zijn. Een nieuwe teleurstelling.

'In den beginne' waren bij de conceptvisie twee bijlagen gevoegd: Bijlage 1: Uitvoeringsparagraaf en Bijlage 2: Samenvatting belangrijkste bestaande plannen en denkrichtingen. De eerste is nooit gepubliceerd op de website en was dus niet te raadplegen in het kader van een zienswijze

op de conceptvisie. In week 47 hebben we over dat gemis gesproken met een vertegenwoordiger van Recreatie Noord-Holland (RNH). Die zegde toe dat de definitieve versie in week 48 op de site zou staan. Op 13 december 2019, kwam op onze vraag naar de nog altijd gemiste update van de uitvoeringsparagraaf de mededeling dat:

'Het algemeen bestuur heeft besloten alleen de visie met de bijlage samenvatting bestaand beleid voor zienswijzen aan te bieden.' én:
'De reden dat de uitvoeringsparagraaf er niet op staat, is omdat het een globale inschatting van kosten en opbrengsten betrof.'

Helaas wordt door deze gang van zaken het beeld bevestigd dat er vooraf niet goed is nagedacht, waardoor het voor kritische volgers nog moeilijker wordt om een goed beeld te krijgen van de plannen en de gevolgen daarvan.

Conclusies:

1. De conceptvisie Spaarnwoudepark 2040 is te algemeen van aard en onvolledig;
2. Er is geen aandacht voor het belang van bewoners van het gebied;
3. Natuur is gebrekkig en inconsistent uitgewerkt. Om natuurwaarden te beschermen is zoning voor natuur en recreatie essentieel. Ontwikkeling van weidevogelgebied moet prevaleren boven investeringen in het zichtbaar maken van het Oerij.
4. De waarde van het bestaande NNN-gebied wordt genegeerd. Daarnaast wordt geen recht gedaan aan het andere natuurgebied dat ook deel uitmaakt van Spaarnwoude park;
5. Aan prioriteiten in provinciaal beleid met betrekking tot NNN-gebied en biodiversiteit wordt voorbijgegaan;
6. De conceptvisie Spaarnwoudepark 2040 schetst voor alles een beeld van hoe het Recreatieschap Spaarnwoude denkt financiën te genereren, ten koste van de bewoonbaarheid en natuurwaarde van het gebied. De effecten daarvan moeten door een milieueffectrapportage in kaart worden gebracht.

Op basis van bovenstaande kunnen we niet akkoord gaan met de inhoud van de concept visie. We verzoeken het Recreatieschap Spaarnwoude met inachtneming van onze zienswijze het plan te herzien.

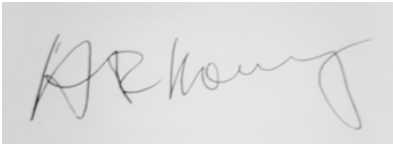
Wij zijn verder van mening een constructieve bijdrage te kunnen leveren aan een aanzienlijke verbetering van de plannen en vragen daarom ons vanaf nu structureel te betrekken bij de uitwerking van de Conceptvisie Spaarnwoudepark 2040. Hierdoor kan een bijzonder gebied ontstaan met oog voor wonen, recreatie en natuur(ontwikkeling).

Met vriendelijke groet, Leo Clijsen (contactadres: Burgemeester
Rambonnetlaan 11, 1972 SB, IJmuiden; leoclijsen@kpnmail.nl, 06
53561761)

SNS: Coen Blijkers

BNS: Erik Koning

WVW: Jet Goppel

VWGZKL: Chris Brunner

SVN: Leo Clijsen

